

Posudek oponenta bakalářské práce

Katedra: Obchodu a cestovního ruchu

Student: Ivana Svatková

Studijní obor: Obchodní podnikání

Název bakalářské práce: Orgány družstva a jejich působnost

Oponent bakalářské práce JUDr. Jiří Čáp

Povolání oponenta: advokát, místopředseda SMBD ČR

Hodnocení práce:

Volba tématu práce a její význam: (2) vhodné a významné téma

Komentář: Téma práce, zaměřené na právní úpravu orgánů družstva a úlohu stanov jednotlivých družstev při konkretizaci působnosti těchto orgánů, resp. při zřizování dalších orgánů, je poměrně frekventovaným tématem v teorii i v praxi družstev, zvláště při posuzování možností stanov při aplikaci zákonných norem v jednotlivých ustanovení stanov, upravujících působnost jednotlivých orgánů v družstvu, jejich vzájemné vztahy a případně zřizování dalších orgánů v družstvu. Jde o záležitost významné především z hlediska efektivního uspořádání organizace a řízení v každém družstvu (jako jednoho z druhů právnických osob), při současném dodržení kogentních zákonných norem. Platí to pro všechny druhy či typy družstev, bez ohledu na předmět podnikání nebo jinou jejich činnost. Orgány družstva (ať jde o přímou účast členů družstva na řízení záležitostí družstva, anebo o zprostředkovanou účast prostřednictvím členů volených orgánů) ovlivňují zásadním způsobem celý chod družstva a činnost managementu při odborném řízení výroby, obchodu, služeb, či jiných podnikatelských aktivit. Praktický význam práce lze spatřovat především v provedené analýze úpravy soustavy orgánů ve stanovách čtyř družstevch různých oborů činnosti v Jihočeském kraji a zpracování námětů na některá řešení v těchto stanovách.

Formulace cílů práce: (1) cíle byly velmi vhodně formulovány

Komentář: Formulace cílů práce plně odpovídá zadání. Správně byl pochopen cíl charakterizovat a analyzovat povinnou soustavu orgánů družstva podle současné právní úpravy a současně se zabývat specifickými druhy orgánů zřizovanými (jako další orgány) v různých typech družstev. Tomu odpovídají také dvě výzkumné otázky položené v práci, z nichž jedna je zaměřena na posouzení úpravy orgánů ve stanovách vybraných družstev a druhá na obecné posouzení současného systému právní úpravy orgánů družstev (tj. posouzení stavu de lege lata).

Metodika zpracování: (2) vhodně zvolena a formulována

Komentář: Metodika zpracování byla vhodně zvolena především v tom smyslu, že práce je rozdělena na část teoretickou (analýza právní úpravy za použití literární rešerše) a část praktickou (rozběr soustavy orgánů ve vybraných družstvech rozdílného zaměření činnosti). Tyto dvě části jsou stěžejními částmi práce. Následují výsledky analýzy především se zaměřením na úpravu orgánů ve stanovách vybraných družstev a z nich vycházející náměty pro možné úpravy stanov zkoumaných družstev v těchto věcech. Je vyjádřen také názor na možný systém budoucí právní úpravy družstev. V teoretické části práce je analýza současné právní úpravy orgánů družstva provedena především z hlediska stanovisek odborné literatury (formou literární rešerše), přičemž v úvodu této části zpracovala autorka charakteristiku orgánů družstva. Vlastní analýza použití právní úpravy orgánů družstva ve vybraných družstvech v Jihočeském kraji je vhodně doplněna řízeným rozhovorem s

představiteli těchto vybraných družstev na dané téma, přičemž poznatky jsou zužitkovány při formulování výsledků analýzy a vlastních námětů. Pouze kapitola 4 je spíše jen přehledem zákonných ustanovení o orgánech družstva, nikoliv jejich analýzou (která je však provedena v kap. 3 a v kap.5).

Práce s daty a informacemi: (1) použitá data aktuální, informace relevantní a správně zpracované

Komentář: Práci s daty – především s ohledem na téma z oboru družstevního práva - lze rozumět v tomto případě práci s právními normami, s odbornou literaturou a zvláště též se stanovami vybraných družstev v Jihočeském kraji (což lze především ocenit), jejichž ustanovení o orgánech družstva byla v práci analyzována a hodnocena. V tomto smyslu bylo pracováno s údaji (daty) v aktuálním znění. V tomto smyslu jsou zajímavé rovněž poznatky o tom, jakým způsobem byla ve zkoumaných družstvech využita zákonná možnost ustavovat další orgány družstva, dále poznatky a názory ve věci úpravy diferencované váhy hlasu jednotlivých členů družstva při hlasování na členské schůzi. Příznivě lze hodnotit také využití informací z konkrétního soudního sporu ve věci platnosti usnesení členské schůze družstva ve vybraném družstvu; v tomto směru lze ocenit práci také s aktuální judikaturou.

Celkový postup řešení: (2) postup řešení správný, některé kroky neadekvátní

Komentář: Postup řešení, jak z hlediska použité metodiky, tak z hlediska systematického, odpovídá pojetí tématu a formulovaným cílům práce. Pokud jde o použitou metodiku, dospívá autorka k řešení tím způsobem, že na základě analýzy právní úpravy soustavy orgánů družstva a působnosti tří základních druhů orgánů této obligatorní soustavy (zejména v kap. 3 „Literární rešerše“), dále na základě rozboru ustanovení stanov vybraných družstev v Jihočeském kraji (v kap.5 s názvem „Analýza orgánů vybraných družstev“ a v kap. 6 s názvem „Možnosti stanov při úpravě orgánů“), charakterizuje zákonnou úpravu soustavy orgánů družstva, formuluje výsledky analýzy právní úpravy a výsledky analýzy praktického využití zákonných možností stanov při úpravě soustavy orgánů ve zkoumaných družstvech(v kap. 7 s názvem „Výsledky analýzy“).Poté formuluje náměty pro ustanovení stanov zkoumaných družstev ve věci orgánů družstva (v kap. 8 s názvem „Náměty pro ustanovení stanov o orgánech družstva“). Pojetí námětů ve vztahu ke zkoumaným družstvům je pak shrnuto v závěrečné kapitole (kap. 9 s názvem „Závěr“). Pokud jde o systematicku práce, je postupováno od obecného (základní principy úpravy orgánů družstva a základ vlastní právní úpravy orgánů družstva v obchodním zákoníku) ke zvláštnímu (analýza soustavy orgánů ve vybraných družstvech, spolu s charakteristikou jednotlivých skupin orgánů družstva) a poté k formulaci vlastních závěrů na základě získaných poznatků. Pouze v případě kapitoly 4 neodpovídá její obsah záměru provést zde analýzu jednotlivých zákonných ustanovení týkajících se orgánů družstva. Jde pouze o rámcový (a nikoliv vždy zcela přesný) přehled těchto ustanovení (úkol provést analýzu je však splněn v jiných částech práce).

Teoretické zázemí autora: (1) autor významné autory citoval a zná teorii dané problematiky

Komentář: Daná problematika je komentována v odborné literatuře především v rámci komentářů obchodního zákoníku a dále v monografiích zabývajících se družstevním právem. Autorka pracovala v části práce nazvané „Literární rešerše“ jednak se zákonnými texty, jednak s odbornou literaturou uvedenou v seznamu literatury v zadání práce. Kromě toho, pracovala autorka s řadou dalších titulů odborné literatury, ať jde o komentáře obchodního zákoníku, nebo o monografická díla zabývající se právní úpravou družstva, včetně publikace zabývající se teorií evropského a českého družstevního práva. Jsou také citovány některé soudní judikáty, což lze ocenit. V úvodu práce (str.7) mohlo být však poznamenáno, že problematikou právní úpravy družstev se již delší dobu zabývá teorie obchodního práva, především v rámci výzkumu prováděného na vysokoškolských pracovištích.

Práce s odbornou literaturou (citace, norma): (2) autor dodržel citační normu - s výjimkami

Komentář: Na některých místech práce je v textu odkazováno na literaturu, která není uvedena v Seznamu literatury, přičemž je uváděn pouze autor a rok vydání publikace, bez označení jejího názvu- např. str. 12 a 19 (Dědič, Kopáč, 1994) ,str. 15 (Pekárek, 2004), str. 17 Janků a kol., 2006, str. 25 (Čáp, Koníř, 1992).

Úroveň jazykového zpracování: (2) práce je jazykově zpracována na standardní úrovni

Komentář: Práce je z hlediska stylistického, větné stavby a vůbec z hlediska jazykového či gramatického všeobecně na dobré úrovni. Autorce však unikla při jazykové korektuře řada drobných jazykových či stylistických pochybení, jejichž původem nepochybně není jazyková či stylistická neznalost (což je patrné na jazykové úrovni práce jako celku), nýbrž pouze určitá nepozornost při závěrečné jazykové korektuře. Jako příklady drobných stylistických pochybení lze např. uvést: Na str.13 je uvedena formulace „Toto ovšem platný obchodní zákoník neuzná.“ (Zřejmě mělo být uvedeno slovo „neuznává“). Dále na str. 16 se v ř.16 opakuje v závěru věty text „požádá-li o to kontrolní komise,, ačkoliv měla být namísto toho uvedena slova „uvedených ve stanovách“.. Na str. 24 ve třetím odstavci je 2x použito slovo „náhradu“ namísto slova „nápravu“. Na str. 25 v odstavci o prokuristovi je chybně uvedeno slovo „zavazovat“; správně má být uvedeno slovo „zcižovat“. Na str. 27 v charakteristice § 238 ve druhé větě chybí za slovem „členem“ slovo „orgánu“, ve třetí větě za slovem „platná“ by měla být uvedena formulace „usnesení členské schůze, představenstva nebo kontrolní komise.“ Na str. 34 má být v úvodu posledního odstavce uvedeno namísto slova „delegátů,“ slova „shromáždění delegátů“. Na str. 53 v závěru třetího odstavce je chybná formulace „která má se zabývá“ (nadbytečné je slovo „má“). Na str. 56 ve třetím řádku má být uvedeno namísto slova „charakteristikovat“ slovo „charakterizovat“. Jako příklady drobných gramatických pochybení lze např. uvést: V důsledku psaní na počítači jsou za některými tečkami za zkratkou slova uvedena chybně velká písmena: např. str. 13, řádek 10 a řádek 24, na str. 13 v posledním řádku chybí ve slovu „předpisy“ písmeno „y“, na str.14 na konci třetího řádku odzdola chybí interpunkční znaménko, na str. 17 ve 3.řádku nahoře je uvedeno slovo „vstavilo“ namísto „vystavilo“, dále na této straně v předposledním odstavci je namísto slova „Zřídilo-li“ uvedeno pouze „Zřídilo“, na str. 22 v úvodu první věty pod bodem 3.2.5. je uvedeno „Tyto omezení“ (namísto „Tato omezení), na str. 23 je uvedeno slovní spojení „předsedovo zástupce“ (správně buď „předsedův zástupce“, nebo vhodnější pojem „zástupce předsedy“, na str. 24 v odstavci pojednávajícím o řediteli družstva chybí ve dvou slovech písmena (namísto „jej“ se uvádí „je“, namísto „těž“ se uvádí „té“, před slovem „jaký“ chybí interpunkční znaménko, na str. 27 v charakteristice § 238 je uvedeno slovo „můžou“ namísto „mohou“, na str. 43 ve 4.řádku má být namísto „zaručovali“ uvedeno „zaručovaly“, na str. 52 ve čtvrtém odstavci namísto slov „Analyzovány byly družstva “ má být uvedeno „Analyzována byla družstva“ . Je škoda, že tyto drobné nedostatky nebyly odstraněny při závěrečné jazykové korektuře; je však zřejmé, že v žádném případě nejde o neznalosti ve stylistice či v gramatice, nýbrž o pouhá přehlédnutí.

Přesnost formulací a práce s odborným jazykem: (1) autor má široký pojmový aparát a umí ho používat

Komentář: Autorka plně zvládla práci s odborným právním jazykem, přičemž v některých případech použila latinské právní výrazy, s jejich současným uvedením v českém právním jazyce; v tomto směru dobře pracovala s použitou literaturou, na níž v textu odkazuje. Jednotlivé druhy povinné soustavy orgánů družstva jsou v práci správně pojmenovány v souladu s dikcí zákona. Na této úrovni práce a jejím hodnocení nic nemění některé zcela výjimečně nepřesné formulace (např. na str.19 formulace v první části věty pod bodem 3.2.2, kde se nepřesně hovoří o „smyslu přípustnosti členství“, ačkoliv jde spíše o smysl zákonem určených předpokladů a podmínek pro členství ve

voleném orgánu). Na téže straně je také z hlediska věcného nesprávně uvedeno (na základě citace literatury z r.1994, která je v této věci překonána novelizacemi obchodního zákoníku), že členem orgánu družstva mohou být voleni „zástupci právnických osob, které jsou členy družstva“. Podle současné právní úpravy však v případě, kdy je členem družstva právnická osoba, může být do voleného orgánu družstva zvolena jediné přímo tato právnická osoba, přičemž práva a povinnosti této právnické osoby jako člena voleného orgánu vykonává jí písemně zmocněná fyzická osoba (jako zmocněnec na základě písemné plné moci, nikoliv jako člen orgánu).

Formální zpracování - celkový dojem: (2) práce je formálně v pořádku, celkový dojem je dobrý

Komentář: Formální zpracování celé práce i jejích jednotlivých částí a kapitol je odpovídající požadavkům zadání a také cílům práce. Z hlediska tematického členění na jednotlivé kapitoly představuje kapitola 3 („Literární rešerše“) určitou analýzu současné právní úpravy soustavy orgánů družstva především z pohledu vybrané odborné literatury (též se zahrnutím funkce ředitele nebo prokuristy, byť v případě prokuristy nemusí být udělení prokury výslovně uvedeno ve stanovách družstva). Kapitola 4 („Analýza současné právní úpravy soustavy orgánů družstva“) je pak spíše jen rámcovým popisem věcné náplně jednotlivých ustanovení o družstvu v obchodním zákoníku, která se týkají právní úpravy orgánů družstva. Vlastní analýza, provedená autorkou, je posléze obsažena v následné kapitole 5 („Analýza orgánů vybraných družstev“) a v kapitole 6 („Možnosti stanov při úpravě orgánů“), se zaměřením na uplatnění zákonné úpravy soustavy orgánů ve stanovách vybraných družstev, včetně využití možnosti zřizovat na základě stanov další orgány družstva.

Splnění cílů práce: (2) cíle práce včetně dílčích byly splněny

Komentář: Cíle práce byly splněny. V práci byla na odpovídající úrovni provedena základní analýza právní úpravy soustavy orgánů družstva a charakteristika jejich postavení a působnosti, včetně naznačení vzájemných vztahů mezi jednotlivými orgány družstva a možností stanov při úpravě ustanovení o orgánech družstva. Na příkladu stanov zkoumaných družstev byly analyzovány také specifické orgány v některých typech družstev; na základě analýzy pak autorka vyjádřila náměty na možnou úpravu stanov těchto družstev, pokud jde o ustanovení o orgánech a hlasování na členské schůzi.

Formulace závěrů práce: (2) závěry jsou správně formulovány a jsou významné pro další využití

Komentář: Závěry z provedené analýzy soustavy orgánů družstva (jejich právní úpravy a aplikace této právní úpravy ve zkoumaných družstvech) obsahuje jednak kapitola 8, jednak kapitola 9. Jde jednak o náměty pro ustanovení stanov o orgánech ve zkoumaných družstvech, jednak o náměty doporučující pro budoucno spíše samostatnou právní úpravu družstev, včetně zvláštní úpravy týkající se bytových družstev, vyznačujících se výraznou specifikou. V rámci konstatování, že také další právní předpisy se dotýkají nebo souvisejí s právní úpravou soustavy orgánů, jsou chybně uváděny § 505 a § 507 občanského zákoníku, které se týkají zcela jiné problematiky (odpovědnost za vady). Jinak jsou závěry vhodně zaměřeny a obsahově i formulačně jsou akceptovatelné. Prokazují, že se autorka seznámila se základní problematikou soustavy orgánů v družstvu.

Odborný přínos práce a její praktické využití: (3) práce je po odborné a praktické stránce využitelná

Komentář: Odborný přínos a praktické využití práce lze spatřovat především v analýze úpravy orgánů ve stanovách vybraných družstev v Jihočeském kraji. Jde jednak o nezávislý pohled na aplikaci zákona v konkrétní praxi běžných družstev různých typů (družstvo bytové, zemědělské a obchodní či výrobní), jednak o užitečnou informaci o způsobu využití zákonných možností při úpravě orgánů družstva ve stanovách těchto družstev. Zajímavé jsou také příklady využití zákonné možnosti

zřizování dalších orgánů v těchto družstvech; podobně jsou zajímavé údaje o využití možnosti diferencované váhy hlasu členů při hlasování na členské schůzi. Náměty týkající se právní úpravy družstev vcelku zapadají do úvah družstevní legislativy o budoucí právní úpravě (zvažovat případný samostatný zákon o družstvech a navíc zvláštní úpravu pro bytová družstva, která svou specifikou přesahují možnosti univerzální úpravy právních poměrů družstev).

Celkové hodnocení práce:

Návrh hodnocení práce známkou: velmi dobře

Doporučuji práci k obhajobě: ANO

Otázky k obhajobě:

Otázka 1: Vysvětlete na příkladech analýzy orgánů ve vybraných družstvech uvedených v práci, v čem spočívá dvojí postavení představenstva družstva, tj. jeho působnost jako statutárního orgánu a jeho činnost jako výkonného orgánu družstva, a jaké úkoly má předseda představenstva (předseda družstva).

Otázka 2: Vysvětlete podstatu jednotlivých forem konání členské schůze podle ustanovení obchodního zákoníku o členské schůzi družstva (členská schůze, shromáždění delegátů, dílčí členská schůze, náhradní členská schůze), rozdíly ve způsobu svolávání a usnášení. Uveďte porovnání s úpravou nejvyššího orgánu ve stanovách některého ze zkoumaných družstev.

Další připomínky, vyjádření a náměty k obhajobě práce resp. k jejímu dalšímu využití:

Práce splňuje zadání i vytčené cíle, obsahuje také (v praktické části) odpovědi na obě položené výzkumné otázky, tj. zda jsou orgány ve stanovách vybraných družstev upraveny v souladu s právními předpisy a zda by prospělo praxi, pokud by se stávající právní úprava družstev systematicky utřídila. Lze ocenit, že práce se v jedné ze dvou stěžejních částí zabývá (vedle analýzy právní úpravy orgánů družstev) především praktickými poznatky z aplikace zákonné úpravy ve stanovách čtyř vybraných družstev různých oborů činnosti a podnikání v Jihočeském kraji (výrobní družstvo, zemědělské obchodní družstvo, větší stavební bytové družstvo a malé bytové družstvo). Jde o dobrý výběr reprezentativního vzorku k posouzení aplikace zákonných ustanovení o orgánech družstva v praxi jednotlivých zkoumaných družstev. Náměty vztahující se k úpravě orgánů ve stanovách vybraných družstev jsou praktickými úvahami, které mohou být předmětem posouzení ze strany představitelů těchto družstev. Dále, při posuzování stanov vybraného malého bytového družstva byly získány informace, které nasvědčují tomu, že nikoliv všechna ustanovení stanov, týkající se orgánů tohoto malého družstva, jsou v souladu se zákonem (byť to není v práci výslovně uvedeno). Práce by mohla iniciovat diskusi v tomto družstvu, pokud jde soulad některých ustanovení stanov o orgánech družstva se zákonem. Z těchto hledisek by bylo užitečné, aby s výsledky analýzy úpravy orgánů ve stanovách vybraných družstev v Jihočeském kraji a se závěry práce byla seznámena Komise pro družstevní právo při Družstevní asociaci ČR, kde jsou zastoupeni představitelé družstevní legislativy, účastníci se prací na přípravách rekodifikace soukromého práva. Na některých místech práce, především v kap. 4 („Analýza současné právní úpravy soustavy orgánů družstva“ – str. 27 až 29) je charakteristika jednotlivých ustanovení obchodního zákoníku, týkající se právní úpravy orgánů družstva, uvedena zčásti nepřesně či neúplně; týká se to např. § 238 (členství ve voleném orgánu), § 243 (představenstvo), dále u charakteristiky § 244 o kontrolní komisi je opominuto ust. § 244a (upravující případy, kdy určitý počet členů kontrolní komise volí zaměstnanci družstva, kteří je také mohou odvolat – jde však o souvislosti s přeshraniční fúzí, které jsou v praxi v současné době v

podstatě neznámé), § 248 (odstoupení z funkce, možnost kooptace), § 251 (způsob uplatňování nároků družstva z odpovědnosti členů orgánů) - zde je opominuto významné ust. § 194 odst.5 a 6, v němž se vymezuje ve spojení s § 243 odst.8 a s § 244 odst.8 obchodního zákoníku odpovědnost členů představenstva či kontrolní komise za škodu, kterou způsobili porušením povinností při výkonu své funkce. Přitom by bylo vhodnější tuto kapitolku nazvat „Přehled ustanovení obchodního zákoníku o orgánech družstva“, neboť analýza právní úpravy soustavy orgánů družstva je spíše obsažena ve dvou stěžejních kapitolách práce, jmenovitě v kapitole 3 („Literární rešerše“) a v kapitole 5 („Analýza orgánů vybraných družstev“). Použití zdrojů z odborné literatury, pokud jde o charakteristiku funkce předsedy představenstva na str. 24, není úplné; chybí zde údaj o tom, že zpravidla podle stanov předseda organizuje a řídí také běžnou činnost družstva (pokud se nezřizuje v družstvu funkce ředitele). 1.V literární rešerši ani ve vlastní analýze orgánů družstva není zmíněna možnost určená zákonem, podle níž stanovy mohou svěřit také další záležitosti do výlučné působnosti členské schůze (což se v praxi často děje v zájmu důslednější dělby práce mezi členskou schůzí a představenstvem) a dále možnost členské schůze vyhradit si (atrahovat) určitou věc k rozhodování (jak to umožňuje § 239 odst. 5 obchodního zákoníku). V práci také mohla být učiněna bližší zmínka o doplnění soustavy povinných orgánů družstva o úvěrovou komisi v družstvu, jde-li o spořitelni a úvěrní družstvo podle zvláštního zákona (zákon č.87/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů). U způsobilosti pro výkon funkce člena voleného orgánu (str. 19) mělo být doplněno, ve kterých případech členství ve voleném orgánu nezaniká, byť nastala překážka výkonu funkce (úprava je provedena v § 381 obchodního zákoníku). V práci mohla být (na str.29)přesněji formulována právní úprava odpovědnosti člena představenstva nebo kontrolní komise (podle § 194 odst. 5 a 6 obch.zák. ve spojení s § 243 odst.8 a § 244 odst.8 obchodního zákoníku, namísto zcela chybného odkazu na § 505 a § 507 občanského zákoníku). V rámci obhajoby by bylo vhodné zabývat se také např. - otázkou, co se má na mysli v analýze působnosti kontrolní komise vybraného družstva nepřesnou formulací o tom, že „kontrolní komise může přebírat vedení představenstva, pokud by bylo nečinné“ (str. 39). Kontrolní komise totiž nemůže přebírat působnost představenstva, vyjma případu, kdy podle zákona může svolat členskou schůzi družstva (podle § 239 odst.3 obchodního zákoníku); - v analýze zjednodušené soustavy orgánů zkoumaného družstva (str.40) by bylo vhodné blíže zpřesnit skutečný počet členů družstva (uvádí se 60 členů, což by byl počet, který neumožňuje upravit ve stanovách zjednodušenou soustavu orgánů podle § 245 obchodního zákoníku). Dále se zabývat statutárním orgánem tohoto družstva, především v souvislosti s ustanovením stanov o „výboru“. Ze stručné analýzy orgánů tohoto družstva lze usuzovat na pravděpodobné chyby ve stanovách : nelze totiž zřizovat jako statutární orgán „výbor“. V malém družstvu podle § 245 obchodního zákoníku, jestliže je podle stanov statutárním orgánem určen předseda a další 2 členové pověření členskou schůzí (tj. nezřizuje se představenstvo a kontrolní komise), nelze nazvat tento statutární orgán jako „výbor“, protože takový statutární orgán podle obchodního zákoníku neexistuje. V takovém případě mělo být voleno v družstvu představenstvo (které má nejméně 3 členy). Dále, kontrolní komise nemůže mít pouze 2 členy; minimální počet členů kontrolní komise jsou 3 členové -viz § 244 obchodního zákoníku) ; Lze také poznamenat, že v analýze orgánů vybraných družstev bylo vhodné z hlediska systematiky seřadit u všech zkoumaných družstev orgány ve stejném pořadí, tj. orgány obligatorní (v pořadí :členská schůze, představenstvo, kontrolní komise) a poté orgány fakultativní, tj. orgány další (např. orgány samosprávy v bytovém družstvu) Z hlediska formálního mohla být práce předložena ve standardní vnější podobě (svázána standardním způsobem odpovídajícím závěrečným - bakalářským či diplomovým – pracím), pokud však v rámci fakulty nejsou určena jiná pravidla.